

به نام خدا

۳۹. وزارت امور خارجه

فهرست مطالب

۱.....	چکیده
۱.....	مقدمه
۲.....	۱. وزارت امور خارجه و ملاحظات لايحه بودجه سال ۱۳۸۹
۶.....	۲. بررسی تطبیقی بودجه وزارت امور خارجه در قانون بودجه سال ۱۳۸۸ با لايحه سال ۱۳۸۹
۹.....	۳. ملاحظات
۱۳.....	منابع و مأخذ

کد موضوعی: ۲۶۰

شماره مسلسل: ۱۰۱۴۳

دفتر: مطالعات سیاسی

بهمن ماه ۱۳۸۸

لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور ۳۹. وزارت امور خارجه

چکیده

وزارت امور خارجه به عنوان متولی اصلی پیگیری و اجرای ملاحظات و اهداف کشور در حوزه سیاست و روابط خارجی، از جمله دستگاه‌های مشمول دریافت اعتبارات در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور است. بودجه این وزارتخانه به نسبت بودجه سال ۱۳۸۸ افزایش محدودی داشته است. این بودجه براساس برنامه‌های ده‌گانه وزارت امور خارجه در اختیار این نهاد قرار می‌گیرد. ارزیابی کلی از اهمیت و جایگاه وزارت امور خارجه و وظایف و مسئولیت‌های آن از ضرورت تخصیص اعتبارات بیشتر به این وزارتخانه جهت تسهیل روند دستیابی به اهداف مورد انتظار حکایت دارد.

مقدمه

در میان دستگاه‌های مشمول قانون بودجه، وزارت امور خارجه که وظیفه پیگیری و اجرای ملاحظات و منویات کشور در حوزه سیاست خارجی را برعهده دارد از جمله نهادهایی است که اعتبار مشخصی برای آن در بودجه کل کشور لحاظ می‌شود. اهمیت کارکرد وزارت امور خارجه و نقشی که این وزارتخانه در پیگیری و تأمین منافع ملی کشور در خارج از مرزها برعهده دارد الزام قاطعی را در زمینه تخصیص منابع مالی

مورد نیاز و متناسب با اهمیت عملکردی این وزارتخانه بر دواير بودجه‌ریزی کشور تحمیل می‌کند. در واقع، فرآیند شکل‌گیری و اجرای یک سیاست خارجی موفق و پیگیری اهداف ملی در نظام بین‌الملل به عوامل مختلفی بستگی دارد که برخورداری از منابع مالی و اعتباری لازم از مهمترین آنها محسوب می‌شود. بسته به اینکه یک دولت در نظام بین‌الملل ظرفیت بازیگری خود را در چه سطحی (بین‌المللی، منطقه‌ای و...) تعریف کرده باشد منابع مالی و امکانات مادی متفاوتی را در حوزه سیاست و روابط خارجی به‌کار خواهد گرفت. طبیعی است که تناسب میان این دو متغیر از شروط لازم برای ارتقای کارآمدی دستگاه سیاست خارجی در هر کشور است. در عین حال ماهیت کیفی و فرآیندمدار حوزه سیاست و روابط خارجی و سطوح فعالیتی که برای وزارت امور خارجه تعریف می‌شود به‌نحوی است که برآورد بودجه مورد نیاز این وزارتخانه را به نسبت نهادهایی که ویژگی کمی‌گرایی فعالیتشان امکان داده‌پردازی در مورد عملکرد آنها را فراهم می‌سازد با پیچیدگی‌های بیشتری مواجه می‌کند. این مسئله ضرورت توجه به الزامات مربوط به اهمیت و ماهیت وظایف وزارت امور خارجه را هنگام تخصیص بودجه به این وزارتخانه ازسوی دولت و مجلس مضاعف می‌سازد.

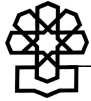
۱. وزارت امور خارجه و ملاحظات لایحه بودجه سال ۱۳۸۹

لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور همراه با چهار پیوست تقدیم مجلس شورای اسلامی شده است که در برخی از آنها اعتبارات اختصاص یافته به وزارت امور خارجه مورد اشاره قرار گرفته است. این اعتبارات عمدتاً در پیوست چهارم لایحه

قابل احصاست با این حال می‌توان برخی موارد مرتبط با این وزارتخانه را در دیگر پیوست‌ها ملاحظه کرد. از جمله در پیوست ۱ با عنوان اعتبار طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای در بخش برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات از فصل اداره عمومی (شماره طبقه‌بندی: ۱۰۲۰۰۰۰) به مواردی همچون احداث دفتر سفارت جمهوری اسلامی ایران در دمشق، منامه، مانیل و نیز احداث دفتر سرکنسولگری جمهوری اسلامی ایران در کربلا و هرات و نیز تکمیل و بازسازی ساختمان وزارت امور خارجه اشاره و مبالغی نیز به‌عنوان برآورد هزینه‌های این پروژه‌ها برای سال ۱۳۸۹ اعلام شده است.

در پیوست ۲ لایحه بودجه تحت عنوان درآمدها و واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و مالی، درآمد حاصل از خدمات کنسولی وزارت امور خارجه مبلغ ۶۵۰,۰۰۰ میلیون ریال و درآمد حاصل از فروش سایر خدمات ۳,۰۰۰ میلیون ریال ذکر شده است که جمعاً درآمد عمومی وزارت امور خارجه را به ۶۵۳,۰۰۰ میلیون ریال می‌رساند.

جدول ۱. درآمدهای وزارت امور خارجه در سال ۱۳۸۹ (ارقام به میلیون ریال)

جمع کل			درآمد اختصاصی			درآمد عمومی			عنوان
جمع کل	اختصاصی	عمومی	جمع	استانی	و	جمع	استانی	و	
۶۵۳,۰۰۰	۰	۶۵۳,۰۰۰	۰	۰	۰	۶۵۳,۰۰۰	۰	۶۵۳,۰۰۰	درآمد وزارت امور خارجه
۶۵۰,۰۰۰	۰	۶۵۰,۰۰۰	۰	۰	۰	۶۵۰,۰۰۰	۰	۶۵۰,۰۰۰	درآمد حاصل از خدمات کنسولی
۳,۰۰۰	۰	۳,۰۰۰	۰	۰	۰	۳,۰۰۰	۰	۳,۰۰۰	درآمد حاصل از فروش سایر خدمات (همچنین شامل دریافت یکصد هزار ریال بابت صدور کارت بهداشتی محل‌های کسب و مبلغ سی هزار ریال بابت آموزش و صدور کارت بهداشتی هر نفر از کارکنان مراکز مذکور، همچنین دریافت مبلغ یک میلیون و چهارصد هزار ریال بابت صدور پروانه اتباع خارجی و مبلغ یک میلیون ریال بابت تمدید پروانه کار اتباع خارجی)

در عین حال همچنان که اشاره شد مطالب اصلی مربوط به بودجه وزارت امور خارجه در پیوست ۴ لایحه برنامه بودجه مورد اشاره قرار گرفته است. در پیوست ۴ با عنوان «اعتبارات هزینه و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برحسب برنامه» و قسمت اول این پیوست با عنوان «مصارف دستگاه‌های اجرایی برحسب برنامه» بودجه وزارت امور خارجه براساس ده برنامه‌ای که به فعالیت‌های اداری، اجرایی و دیپلماتیک این وزارتخانه مربوط می‌شوند تعیین شده است. برنامه‌های ده‌گانه وزارت امور خارجه و

اعتبار اختصاص داده شده به آنها را می‌توان مطابق با جدول ذیل بدین شرح ارائه نمود.

جدول ۲. مصارف دستگاه وزارت امور خارجه برحسب برنامه در سال ۱۳۸۹

(ارقام به میلیون ریال)

عنوان برنامه	هزینه عمومی	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای
برنامه امور سیاسی	۱,۲۲۶,۷۰۰	.
برنامه خدمات کنسولی	۶۹۹,۷۰۰	.
برنامه روابط بین‌الملل	۳۸۴,۲۰۰	.
برنامه هماهنگی روابط اقتصادی خارجی	۳۴۴,۷۰۰	.
برنامه هماهنگی روابط فرهنگی خارجی	۲۹۶,۲۰۰	.
برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات	.	۴۹۱,۲۱۰
برنامه کمک‌های توسعه‌ای به کشورهای هدف	۴۹۱,۵۰۰	.
برنامه تقویت مناسبات بین‌المللی	۲۵۴,۰۰۰	.
برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	.	۹,۲۱۱
برنامه هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۵۵,۰۰۰	.
جمع کل	۴,۲۵۲,۴۲۱	

براین اساس مجموع بودجه وزارت امور خارجه ۴,۲۵۲,۴۲۱ میلیون ریال تعیین شده است. از این میزان بیشترین بودجه به برنامه امور سیاسی با رقم ۱,۲۲۶,۷۰۰ میلیون ریال و کمترین بودجه به برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین با رقم ۹,۲۱۱ میلیون ریال اختصاص یافته است.

۲. بررسی تطبیقی بودجه وزارت امور خارجه در قانون بودجه سال ۱۳۸۸ با لایحه سال ۱۳۸۹

جدول ۳. مقایسه خلاصه بودجه وزارت امور خارجه در

قانون بودجه سال ۱۳۸۸ و لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ (ارقام به میلیون ریال)

کد دستگاه	عنوان	قانون بودجه سال ۱۳۸۸	لایحه بودجه سال ۱۳۸۹
۱۰۷۰۰۰	وزارت امور خارجه	۴,۰۹۶,۷۹۷	۴,۲۵۲,۴۲۱
۱	وزارت امور خارجه	۳,۳۳۵,۷۹۱	۳,۵۰۶,۹۲۱
۲	وزارت امور خارجه - همکاری‌های اقتصادی بین‌المللی	۵۱۰,۰۰۰	۴۹۱,۵۰۰
۳	سهامیه حق عضویت و کمک دولت ایران بابت مخارج سازمان ملل متحد و سایر سازمان‌های بین‌المللی	۲۵۱,۰۰۶	۲۵۴,۰۰۰

بودجه وزارت امور خارجه در سال‌های ۱۳۸۸ (قانون) و ۱۳۸۹ (لایحه) را برحسب برنامه می‌توان مطابق با جدول ذیل مقایسه نمود.

جدول ۴. مقایسه بودجه وزارت امور خارجه در قانون بودجه ۱۳۸۸

و لایحه بودجه ۱۳۸۹ برحسب برنامه (ارقام به میلیون ریال)

عنوان برنامه	قانون بودجه سال ۱۳۸۸	لایحه بودجه سال ۱۳۸۹
برنامه امور سیاسی	۱,۲۱۱,۳۷۹	۱,۲۲۶,۷۰۰
برنامه خدمات کنسولی	۶۹۴,۱۱۰	۶۹۹,۷۰۰
برنامه روابط بین‌الملل	۳۵۷,۱۵۸	۳۸۴,۲۰۰
برنامه هماهنگی روابط اقتصادی خارجی	۳۲۰,۴۰۰	۳۴۴,۷۰۰
برنامه هماهنگی روابط فرهنگی خارجی	۲۷۶,۱۴۲	۲۹۶,۲۰۰
برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات	۴۱۷,۶۲۰	۴۹۱,۲۱۰
برنامه کمک‌های توسعه‌ای به کشورهای هدف	۵۱۰,۰۰۰	۴۹۱,۵۰۰
برنامه تقویت مناسبات بین‌المللی	۲۵۱,۰۰۶	۲۵۴,۰۰۰
برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۸,۳۴۳	۹,۲۱۱
برنامه هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۵۰,۶۳۹	۵۵,۰۰۰
جمع	۴,۰۹۶,۷۹۷	۴,۲۵۲,۴۲۱

۱. مجموع بودجه سالیانه وزارت امور خارجه با ۳/۷۹ درصد رشد نسبت به سال گذشته به رقم ۴,۲۵۲,۴۲۱ میلیون ریال رسیده است.

۲. بودجه برنامه‌های وزارت امور خارجه به استثنای برنامه کمک‌های توسعه‌ای به کشورهای هدف رشد داشته است.

۳. به لحاظ اعتبار اعطا شده، برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات با رقم ۷۳,۵۹۰ میلیون ریال بیشترین افزایش رقم را در میان برنامه‌های دیگر به خود اختصاص داده است. برنامه روابط بین‌الملل با ۲۷,۰۴۲، برنامه هماهنگی روابط اقتصادی خارجی با ۲۴,۳۰۰، برنامه هماهنگی روابط فرهنگی خارجی با ۲۰,۰۵۸، برنامه امور سیاسی با ۱۵,۳۲۱، برنامه خدمات کنسولی

با ۵,۵۹۰، برنامه هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت با ۴,۳۶۱، برنامه تقویت مناسبات بین‌المللی با ۲,۹۹۴ و برنامه حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین با ۸۶۸ میلیون ریال افزایش در رده‌های بعدی هستند. برنامه کمک‌های توسعه‌ای به کشورهای هدف با ۱۸,۵۰۰ میلیون ریال کاهش تنها برنامه از مجموعه برنامه‌های وزارت امور خارجه است که بودجه آن نسبت به سال قبل کاهش پیدا کرده است.

به‌طور کلی رتبه‌بندی برنامه‌های ده‌گانه وزارت امور خارجه را بر حسب درصد رشد اعتبارات‌شان در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور می‌توان براساس جدول ۵ بدین‌شرح توضیح داد:

جدول ۵. رتبه‌بندی برنامه‌های وزارت امور خارجه براساس درصد

رشد بودجه در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹

ردیف	عنوان برنامه	درصد رشد
۱	ساختمان‌ها و تجهیزات	۱۷/۶۲
۲	حمایت از توسعه علوم و فناوری‌های نوین	۱۰/۴۰
۳	هزینه‌های مربوط به بازنشستگان دولت	۸/۶۱
۴	هماهنگی روابط اقتصادی خارجی	۷/۵۸
۵	روابط بین‌الملل	۷/۵۷
۶	هماهنگی روابط فرهنگی خارجی	۷/۲۶
۷	امور سیاسی	۱/۲۶
۸	تقویت مناسبات بین‌المللی	۱/۱۹
۹	خدمات کنسولی	۰/۸۰
۱۰	کمک‌های توسعه‌ای به کشورهای هدف	-۳/۶۲

۱. نگاهی به بودجه وزارت امور خارجه نشان می‌دهد که مجموع اعتبار اختصاص یافته برای این وزارتخانه نیم درصد (۰/۵٪) از کل بودجه دستگاه‌های اصلی کشور در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ را تشکیل می‌دهد.

نگاهی به اسناد بالادستی همچون سند چشم‌انداز بیست‌ساله و برنامه‌های پنج‌ساله توسعه اهمیت حوزه سیاست و روابط خارجی را در سیاست‌های کلان کشور تأیید می‌کند. مطابق با سند چشم‌انداز بیست‌ساله کشور جمهوری اسلامی ایران کشوری الهام‌بخش، فعال، مؤثر در جهان اسلام با تحکیم الگوی مردم‌سالاری دینی و تأثیرگذار بر همگرایی اسلامی و منطقه‌ای خواهد بود. همچنین جمهوری اسلامی ایران براساس اصول عزت، حکمت و مصلحت تعامل سازنده و مؤثری با جهان خواهد داشت.

سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری نیز ملاحظات بسیار مهم و جدی در حوزه سیاست و روابط خارجی دارد که از سنگینی وظایف وزارت امور خارجه (و البته دیگر دستگاه‌های مرتبط) برای پیگیری و تحقق آنها حکایت دارد. این ملاحظات عبارتند از: اعتلای شأن، موقعیت، اقتدار و نقش جمهوری اسلامی ایران در منطقه و نظام بین‌الملل به‌منظور تحکیم امنیت ملی و پیشبرد منافع ملی با تأکید بر تقویت همکاری‌های دوجانبه، منطقه‌ای و بین‌المللی با اولویت کشورهای همسایه، تقویت روابط سازنده با کشورهای غیرمتخاصم، بهره‌گیری از روابط برای افزایش توان ملی، مقابله با افزون‌خواهی و اقدام متجاوزانه در روابط خارجی، تلاش برای رهایی منطقه از حضور نظامی بیگانگان، حمایت از

مسلمانان و ملت‌های مظلوم و مستضعف به‌ویژه ملت فلسطین، تلاش برای همگرایی بیشتر میان کشورهای اسلامی، تلاش برای اصلاح ساختار سازمان ملل، سازماندهی تلاش مشترک برای ایجاد مناسبات و نظامات جدید اقتصادی، سیاسی و فرهنگی منطقه‌ای و جهانی با هدف تأمین عدالت، صلح و امنیت جهانی، حضور فعال و هدفمند در سازمان‌های بین‌المللی و منطقه‌ای و تلاش برای ایجاد تحول در رویه‌های موجود براساس ارزش‌های اسلامی، ارتقای نقش مدیریتی ایران در توزیع و ترانزیت انرژی، افزایش فرصت‌های صادراتی، جذب سرمایه و فناوری‌های پیشرفته و کمک به استقرار نظام پولی، بانکی و بیمه‌ای مستقل با کمک کشورهای منطقه‌ای و اسلامی و دوست با هدف کاهش وابستگی به سیستم پولی نظام سلطه، تقویت تعامل فرهنگی، حقوقی، سیاسی و اقتصادی با جهان به‌ویژه حوزه تمدن اسلامی - ایرانی، تقویت هویت اسلامی و ایرانی ایرانیان خارج از کشور، کمک به ترویج خط و زبان فارسی در میان آنان، حمایت از حقوق آنان و تسهیل مشارکت آنان در توسعه ملی.

براین‌اساس در لایحه برنامه پنجم توسعه که برای بررسی و تصویب در اختیار مجلس شورای اسلامی قرار گرفته است در ذیل فصل هفتم و در ماده (۱۸۶) با عنوان «سیاست خارجی» اهداف و برنامه‌های ذیل مورد اشاره قرار گرفته است:

الف) تنظیم سطح روابط و مناسبات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی با کشورهای دارای دیدگاه‌ها و مواضع غیرهمسو با جمهوری اسلامی ایران.

ب) گسترش و تعمیق حضور فعال، مؤثر، راهبردی و الهام‌بخش جمهوری اسلامی ایران در زمینه‌های اقتصادی، فرهنگی و رسانه‌ای در عرصه مناسبات دوجانبه و بین‌المللی.

ج) همکاری با کشورهای منطقه و اسلامی و نیز استفاده از سایر ظرفیت‌های اقتصادی، حقوقی، سیاسی، فرهنگی، رسانه‌ای و بین‌المللی برای کاهش حضور نظامی بیگانگان در منطقه.

د) حمایت مؤثر از مسلمانان و ملت‌های مظلوم و مستضعف به‌ویژه ملت تحت ستم فلسطین.

ه) تلاش برای افزایش همگرایی میان کشورهای همسایه و اسلامی در جهت ارتقای صلح، امنیت، برادری و مراودات اقتصادی.

و) تلاش برای اصلاح سازوکارها و نظامات حاکم بر جهان.

ز) گسترش همه‌جانبه همکاری با کشورهای منطقه جنوب غرب آسیا در تجارت، سرمایه‌گذاری و فناوری.

ح) توسعه و تعمیق دیپلماسی عدالت‌خواهی در جهان.

تمامی این موارد از جایگاه ویژه و خاص حوزه سیاست و روابط خارجی در برنامه‌های کلان و سیاست‌های کلی جمهوری اسلامی ایران حکایت دارد. مطلوبیت‌ها و ملاحظات مورد اشاره در برنامه‌های بالادستی در حوزه سیاست و روابط خارجی خود مؤید موقعیت ویژه جمهوری اسلامی ایران در معادلات منطقه‌ای و جهانی و نقش آن به‌عنوان یک بازیگر فعال در این معادلات است. به‌ویژه آنکه برخی از این ملاحظات فراتر از حوزه روابط دوجانبه و چندجانبه تعریف شده و با ساختارها و روندهای جهانی ارتباط می‌یابد.

۲. بجز برنامه کمک‌های توسعه‌ای به کشورهای هدف که با کاهش اعتبار همراه بوده است، بودجه بیشتر برنامه‌های وزارت خارجه در محدوده مشخص و تقریباً همسانی

افزایش پیدا کرده‌اند. (بجز برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات که اعتبار آن ۱۷ درصد رشد داشته است سایر برنامه‌ها رشد ۱۰ درصد به پایین را تجربه کرده‌اند). به‌نظر می‌رسد که این شیوه افزایش بیش از آنکه نتیجه ارزیابی عملکرد وزارت امور خارجه در اجرای هریک از برنامه‌های مذکور باشد - تا بدین طریق نیاز اعتباری واقعی هریک از این برنامه‌ها در سال ۱۳۸۹ تعیین گردد - بیشتر متأثر از اعمال یک الگوی کلی و عام افزایش بودجه برای دستگاه‌های مختلف کشور و به‌طور خاص وزارت امور خارجه است که مطابق با آن با در نظر گرفتن متغیر کلی نرخ تورم درصد محدودی به بودجه هریک از برنامه‌های وزارت امور خارجه اضافه شده است.

۳. برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات بیشترین افزایش بودجه را در میان سایر برنامه‌های این وزارتخانه دارد. بودجه این برنامه از ۴۱۷,۶۲۰ میلیون ریال در سال ۱۳۸۸ به ۴۹۱,۲۱۰ میلیون ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ رسیده است و ۱۷/۶۲ درصد رشد را نشان می‌دهد. چنانچه این افزایش منوط به حل مشکل استیجاری بودن ساختمان برخی نمایندگی‌های ایران در خارج از کشور باشد می‌توان ضرورت این افزایش را تأیید نمود.

۴. برنامه کمک‌های توسعه‌ای به کشورهای هدف تنها برنامه در میان برنامه‌های وزارت امور خارجه است که با کاهش بودجه مواجه شده است. بودجه این برنامه از رقم ۵۱۰,۰۰۰ میلیون ریال در سال ۱۳۸۸ به ۴۹۱,۵۰۰ میلیون ریال در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ رسیده است. لازم به ذکر است که بخشی از منابع مالی کشور در حوزه سیاست خارجی از گذشته صرف اعطای چنین کمک‌هایی شده است. توسعه نفوذ سیاسی و تسهیل همکاری‌های اقتصادی از محرکه‌های اصلی اعطای کمک‌های

توسعه‌ای به دیگر کشورهاست. براین اساس اعطای چنین کمک‌هایی به کشورهای هدف در دستور کار بسیاری از بازیگران جهانی و منطقه‌ای قرار دارد.

۵. بودجه برنامه تقویت مناسبات بین‌المللی در زمره برنامه‌هایی است که کمترین افزایش اعتبار را در لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ داشته است.

۶. همان‌طور که در جدول ۲ مشاهده می‌شود بودجه وزارت امور خارجه در سال ۱۳۸۹ براساس ده برنامه این وزارتخانه تعیین شده است. طبقاً بررسی دقیق بودجه مورد نیاز برای هر یک از برنامه‌ها مستلزم آگاهی از جزئیات آنهاست. به‌ویژه در مورد برنامه‌هایی که ماهیتی کیفی دارند این نیاز بیشتر احساس می‌شود. تا آنجایی که مربوط به مجلس شورای اسلامی است به‌نظر می‌رسد نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اعضای کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی در جریان جزئیات این برنامه‌ها نیستند. این امر مانع از رسیدگی دقیق به بودجه پیشنهادی وزارت امور خارجه در لایحه بودجه می‌شود. طبیعتاً این مسئله توانایی مجلس برای اعمال نظارت کامل بر بودجه را نیز کاهش می‌دهد.

منابع و مآخذ

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور.
۲. قانون بودجه سال ۱۳۸۸ کل کشور.
۳. قانون وظایف وزارت امور خارجه مصوب ۱۳۶۴/۱/۲۰.
۴. سیاست‌های کلی برنامه پنجم توسعه ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری.
۵. لایحه برنامه پنجم توسعه، بخش سیاست خارجی.
۶. سند چشم‌انداز بیست‌ساله جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴.

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۰۱۴۳

عنوان گزارش: لایحه بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور ۳۹. وزارت امور خارجه

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه سیاست خارجی)

تهیه و تدوین: مهدی امیری

ناظر علمی: محمد جمشیدی

متقاضی: کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. بودجه

۲. وزارت امور خارجه

۳. سیاست خارجی

تاریخ انتشار: ۱۳۸۸/۱۱/۲۱